

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 31 юли 2023 г.
(OR. en)

Междуйнституционално досие:
2023/0288(COD)

12258/23
ADD 4

SOC 560
EMPL 393
CODEC 1461
STATIS 50
ECOFIN 812

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	28 юли 2023 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	SWD(2023) 266 final
Относно:	РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, придружаващ Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно статистическите данни на Европейския съюз за пазара на труда във връзка с предприятията, за отмяна на Регламент (ЕО) № 530/1999 на Съвета и на регламенти (ЕО) № 450/2003 и (ЕО) № 453/2008 на Европейския парламент и на Съвета

Приложено се изпраща на делегациите документ SWD(2023) 266 final.

Приложение: SWD(2023) 266 final

Брюксел, 28.7.2023 г.
SWD(2023) 266 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,

придружаващ

Предложение за
РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно статистическите данни на Европейския съюз за пазара на труда във връзка с предприятията, за отмяна на Регламент (ЕО) № 530/1999 на Съвета и на регламенти (ЕО) № 450/2003 и (ЕО) № 453/2008 на Европейския парламент и на Съвета

{COM(2023) 459 final} - {SEC(2023) 295 final} - {SWD(2023) 265 final}

Въведение и контекст

Евростат — статистическата служба на Европейския съюз (ЕС) — осигурява изготвянето на висококачествена съпоставима европейска статистика в съответствие със статистическите принципи, определени в Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика. Основната цел на европейската статистика е да подпомага разработването, изпълнението и мониторинга на политиките на ЕС, а основните ѝ ползватели са институциите на ЕС, изследователите, националните органи и обществеността. Европейската статистическа система е партньорството между Евростат и националните статистически институти (НСИ), което функционира като мрежа. Евростат има водеща роля за хармонизирането на статистиката в тясно сътрудничество с националните статистически органи, които събират данни и съставят статистики както за национални цели, така и за целите на ЕС.

За да могат да разработват и изпълняват политики и дейности в полза на населението на ЕС в областите на компетентност на ЕС, както е установено в членове 2 и 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), институциите на ЕС се нуждаят от пълни, актуални, надеждни, подробни, хармонизирани и съпоставими европейски статистически данни. По-специално статистическите данни за пазара на труда във връзка с предприятията са важен източник на информация за създаването на политики и мониторинга.

Европейските статистически данни за пазара на труда във връзка с предприятията (LMB) са официални статистически данни, които описват функционирането на предприятията във връзка с пазарите на труда. Например те могат да покажат дали има свободни длъжности в дружествата (търсене на работна ръка), колко свободни длъжности има в сравнение с тези, които вече са заети, и как длъжностите се различават в зависимост от вида стопанска дейност на дадено предприятие. Освен това LMB предоставят информация за разходите за наемане на персонал на работодателите (разходи за труд), за това каква е тяхната структура (напр. какви са възнагажденията и другите разходи) и как те се различават в зависимост от региона или стопанската дейност. Те също така съдържат данни относно отделните възнагаждения за представителна извадка от наети лица заедно с техните характеристики (напр. възраст, пол, професия, завършена образователна степен), както и данни за техните работодатели (икономическа дейност, клас по размер и т.н.). За работодателите възнагажденията са значителна част от производствените разходи и до известна степен определят тяхната конкурентоспособност по отношение на разходите. За повечето наети лица възнагажденията представляват основната част от техните доходи и допринасят за тяхното икономическо благосъстояние.

LMB обхващат следните събирания на данни:

- статистически данни за свободните работни места, които отчитат броя на заетите и незаетите длъжности;
- изследване на разходите за труд за размера и състава на разходите за труд, които се поемат от работодателите за наемане на работна ръка;
- индекса на разходите за труд, който отразява промените в почасовите разходи за труд, които се поемат от предприятията за наемане на работна ръка;
- проучването на структурата на заплатите, изплащани на отделни наети лица и информацията относно техните социално-икономически характеристики;

- разликата в заплащането между половете, която измерва съответното разминаване между средното брутно почасово заплащане на настите лица от мъжки и женски пол и използва проучването на структурата на заплатите като първичен източник.

Правните актове, регламентиращи LMB са:

- Регламент (ЕО) № 530/1999 на Съвета от 9 март 1999 г. относно **структурна статистика за заплатите и разходите за труд** (ОВ L 63, 12.3.1999 г., стр. 6);
- Регламент (ЕО) № 450/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2003 г. относно **индекса на разходите за труд** (ОВ L 69, 13.3.2003 г., стр. 1);
- Регламент (ЕО) № 453/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. относно тримесечната **статистика за свободните работни места в Общността** (ОВ L 145, 4.6.2008 г., стр. 234).

Определяне на проблема

В оценката се стигна до заключението, че наборът от законодателни актове в областта на LMB позволява събирането на висококачествена информация, която се използва широко по предназначение, и че с течение на времето държавите членки са подобрили спазването на законодателството. Силните страни на LMB се състоят в тяхната утвърдена репутация на източник на съгласувана, ефективна, съпоставима и точна информация, която се използва широко от организациите и създателите на политики на всички равнища. През последните 10 до 20 години значението на LMB нарасна бързо с развитието на политиките в областта на равенството, условията на труд и мониторинга на валутния съюз. Съпоставимите данни на равнище ЕС за тези политики са от съществено значение и осигуряват ясно изразена добавена стойност.

Въпреки това при оценката бяха изтъкнати и някои слабости в приспособяването на LMB към нови потребности, източници и методи. Първият проблем, свързан със съществуващата правна рамка, е, че в LMB не се разглеждат новите потребности, източници и методи. Правната рамка не отразява най-актуалните нужди на ползвателите и не е достатъчно гъвкава, за да удовлетвори потребностите, които ще възникнат в бъдеще. Ползвателите търсят по-актуални данни чрез по-често събиране и публикуване на данни (в зависимост от вида LMB) и/или по-кратки срокове за предаване и разпространение. В нормативните актове за LMB не се предвижда използването на иновативни източници на данни, тъй като те не са били налични към тогавашния момент. Поради това докладването относно качеството на статистиката не е адаптирано за оценка на качеството на тези източници, които биха могли да се използват понастоящем. Друга възникваща тенденция е използването на административни данни. Държавите членки все повече използват този източник, който им позволява по-често събиране на данни (напр. на тримесечие) с по-малка тежест за предприятията. Въпреки това рамката за докладване относно качеството в настоящето законодателство за LMB не е подходящо за този вид данни.

На второ място LMB не обхващат важни участници в икономиката на ЕС като микропредприятията. Този недостатък бе установен още по време на приемането на правните актове. Той беше отстранен по различен начин (чрез изискване за извършване на проучвания за осъществимост, които да доведат до изменение на законодателството, или чрез предоставяне на финансова подкрепа за създаване на необходимия капацитет),

но не беше разрешен в достатъчна степен по отношение на някои събирания на данни. По тази причина събраната информация в някои LMB не е обективна, по-специално поради непълното обхващане на някои сектори на икономиката или видове предприятия. Тази ситуация се различава и в зависимост от събирането на данни и промените в различните държави. В резултат на това данните, предоставяни на Евростат, не могат да се използват пълноценно (напр. не могат да бъдат изчислени европейските агрегати за цялата икономика, а сравненията по държави са затруднени, например за проучването на структурата на заплатите, тъй като не всички държави са разширили обхвата на своето събиране на данни, за да включва микропредприятията). Липсата на правно задължение за предоставяне на информация за годишната разлика в заплащането между половете също се превърна в проблем, след като този показател бе включен в мониторинга на Европейския стълб на социалните права, цел 5 „Равенство между половете“ от Целите на ООН за устойчиво развитие и европейската стратегия за равенство между половете. Някои държави членки не са предоставили годишни данни за разликата в заплащането между половете.

На трето място LMB могат да станат по-последователни чрез опростяване на нормативната уредба (като се заменят действащите понастоящем три рамкови регламента с един консолидиран текст). За тази обединена правна рамка биха били от полза систематичните препратки към съответстващите понятия, които се използват в тясно свързани области, като националните сметки и Европейската бизнес статистика. След приемането на законодателството за LMB законодателството и в двете области беше актуализирано и методологията им беше преразгледана (Европейската система от сметки 2010, Регламента за европейската бизнес статистика, приет през 2019 г.). По тази причина е необходимо LMB да бъдат хармонизирани, за да се внесе съгласуваност между всички области и да се осигури яснота за ползвателите на законодателството за LMB, включително статистическите служби на държавите членки.

При оценката се установи, че тези проблеми ще продължат да съществуват и биха могли да се задълбочат в бъдеще, ако не се предприемат законодателни действия.

Цели

Общата цел на действието е да се изготвят статистически данни за пазара на труда и предприятията, които са актуални, приложими, с изчерпателен обхват на всички икономически сектори, съпоставими между държавите членки и съвместими със свързаните статистически области. Тази цел може да бъде разделена на три специфични цели, в съответствие с посочените по-горе проблеми:

- да се приспособи регулаторната рамка, така че да позволява гъвкавост при удовлетворяването на възникващите потребности, да се публикува по-актуална статистика и да се насърчи използването на иновативни източници и методи (чието качество е било надлежно оценено);
- да се разшири обхватът на статистическите данни, за да включва цялата икономика, и да се осигурят изчерпателни данни за разликата в заплащането между половете;
- да се подобри съгласуваността със свързаните области на статистиката.

Варианти на политиката и тяхното въздействие

За да разработи варианти на политиката, Евростат изготви изчерпателен списък с всички възможни мерки, които бяха установени по време на подготвителната работа с националните статистически институти, обществената консултация и консултацията

със заинтересованите страни за всяко събиране на данни. След това мерките бяха събрани в регулаторни рамки или варианти на политики.

В таблица 1 са представени получените варианти, които са подредени по възходящо равнище на амбиция. **Вариант 0** е базовият сценарий. При **Вариант 1** събирането на данни, посочено в трите съществуващи регламента, е включено в нов единен рамков регламент, който също така обхваща разликата в заплащането между половете. Дефинициите, понятията и подходите са уеднаквени и е създадено общо планиране, за да се синхронизира по-добре предаването на данни. Съществуват силни методологически връзки между: i) проучването на структурата на заплатите и разликата в заплащането между половете; и ii) изследването на разходите за труд и индекса на разходите за труд. При вариант 1 обаче не се разглеждат възникващите потребности, актуалността на събиранията на данни или техният обхват, до степен, до която те следва да бъдат разгледани доброволно в този вариант.

При **Вариант 2** обхватът е разширен, за да включва микропредприятията за проучването на структурата на заплатите (основна информация); изследването на разходите за труд не е разширено, за да включва тези предприятия. Обхватът на тези две изследвания е разширен, за да включва раздел „Държавно управление“ на NACE, а статистиката за свободните работни места обхваща цялата икономика. Актуалността е подобрена по отношение на индекса на разходите за труд; тя е леко подобрена (с два месеца) по отношение на проучването на структурата на заплатите; липсва подобрение в актуалността на изследването на разходите за труд. Честотата на двете проучвания се запазва непроменена, както при базовия сценарий. Част е този вариант е и разработването на правно основание за разликата в заплащането между половете и обхващането на възникващите потребности. Този вариант осигурява подобро докладване относно качеството за всички събирания на данни и по-добро хармонизиране и планиране чрез интегрирания рамков регламент.

На последно място при **Вариант 3** изчерпателно се разглежда необходимостта от подобряване и хармонизиране на всички LMB, както е посочено от заинтересованите страни. В него са включени всички установени мерки на политиката. Тези мерки са свързани с обхвата, актуалността и високата честота на проучванията на структурата на заплатите и на изследванията на разходите за труд, докладването относно качеството и използването на административни данни и иновативни източници, уеднаквяването на понятията от всички области на LMB, въвеждането на задължително събиране на данни за разликата в заплащането между половете и обхващането на възникващите потребности. Това означава, че обхватът и на двете проучвания е разширен до микропредприятията и до раздел „Държавно управление“ на NACE, а статистиката за свободните работни места обхваща цялата икономика. Налице е значително подобрение в актуалността на проучването на структурата на заплатите, докато при изследването на разходите за труд се наблюдава умерено подобрение. При този вариант за LMB са от полза подобреното докладване относно качеството на всички събирания на данни и по-доброто хармонизиране и планиране чрез интегрирания рамков регламент.

Таблица 1: Варианти 0 (базов вариант), 1, 2 и 3 в рамките на новия единен рамков регламент — основни характеристики и разлики

Група от мерки	Вариант 0 (базов вариант)	Вариант 1	Вариант 2	Вариант 3
Разлика в заплащането между	Не	Задължително	Изпълнение в пълна степен	Изпълнение в пълна степен

половете (годишно събиране на данни)				
Обхват	Не	Доброволно	Микропредприятията в проучването на структурата на заплатите (само основна информация); Държавният сектор е обхванат и в двете проучвания (структура на заплатите и разходите за труд); Пълно обхващане на статистиката за свободните работни места.	Микропредприятията и в двете проучвания — структура на заплатите и разходите за труд (пълна информация); Държавният сектор е обхванат и в двете проучвания (структура на заплатите и разходите за труд); Пълно обхващане на статистиката за свободните работни места.
Актуалност и честота	Не	Доброволно (само за актуалност)	Актуалността е подобрена до известна степен (значително подобрение при индекса на разходите за труд и умерено подобрение при проучването на структурата на заплатите); Няма увеличение на честотата на проучванията.	Актуалността е подобрена за индекса на разходите за труд, проучванията на структурата на заплатите и изследванията на разходите за труд; Удвоена е честотата и на двете проучвания.
Докладване относно качеството, използване на административни данни и иновативни източници	Не	Доброволно (но задължително за разликата в заплащането между половете)	Изпълнение в пълна степен	Изпълнение в пълна степен
Възникващи потребности	Не	Доброволно	Да	Да

Сравнение на вариантите и предпочитания вариант

Беше направена оценка на качеството на четирите варианта, избрани за оценка на въздействието. В нея се оценява пропорционалността, следвана от ефективността, ефикасността и съгласуваността. Резюме на тази оценка е представено в Таблица 2.

Що се отнася до разходите, вариант 3 води до значително увеличаване на тежестта върху предприятията, което води до 88 % увеличение на разходите им за участие в проучванията. Вариант 2 води до 11 % увеличение на тежестта върху предприятията. При вариант 3 разходите за съставители на данни се увеличават с 64 % спрямо 12 % при вариант 2. Вариант 1 води до незначително увеличение на тежестта и разходите за предприятията и националните статистически институти.

	Увеличение на разходите за НСИ (в EUR)	Увеличение на общите разходи за НСИ в %
Вариант 1	215 000	1 %
Вариант 2	3 700 000	12 %
Вариант 3	19 300 000	64 %
	Увеличение на разходите за предприятията (в EUR)	Увеличение на общите разходи за предприятия

		ята в %
Вариант 1	92 000	0,2 %
Вариант 2	4 700 000	11 %
Вариант 3	38 000 000	88 %

Всички опции осигуряват пропорционалност. Вариант 2 бе определен като удовлетворяващ потребностите на ползвателите и доставчиците на данни по най-ефективен с оглед на разходите начин. Въпреки че ползвателите на данни биха желали по-амбициозни предложения като Вариант 3, би било трудно да се постигне споразумение за този вариант, като се има предвид въздействието му върху тежестта върху предприятията.

Таблица 2: Как се съпоставят вариантите?

Оценка		Резултат		
		Вариант 1	Вариант 2	Вариант 3
Съгласуваност с принципа на пропорционалност (успешно/не е определено/неуспешно)	Вариантът надхвърля ли необходимото за постигането на целите в задоволителна степен?	Успешно o	Успешно o	Успешно
	Обхватът на варианта ограничава ли се до аспекти, които държавите членки не могат да постигнат в задоволителна степен самостоятелно, и при които Съюзът може да постигне по-добри резултати?	Успешно o	Успешно o	Успешно
	Разходите на ЕС, националните правителства, местните и регионални власти, предприятията и обществеността съизмерими ли са с целите на инициативата?	Успешно o	Успешно o	Не е определено
	Видът на действието (изборът на инструмент) възможно най-прост ли е и съответства ли на задоволителното постигане на целта и ефективното прилагане?	Успешно o	Успешно o	Успешно
Ефективност (-- до ++)	Стратегическа цел (СЦ) 1.1: Приспособяване на регулаторната рамка, така че да позволява гъвкавост при удовлетворяването на възникващите потребности	+	++	++
	СЦ 1.2: Оповестяване на актуални статистически данни	+	+	++
	СЦ 1.3: Насърчаване на използването на иновативни източници и методи (чието качество е било надлежно оценено)	+	++	++
	СЦ 2: Подобряване на обхвата на статистическите данни, за да включва цялата икономика, и осигуряване на изчерпателни данни за разликата в заплащането между половете;	+	+	++
	СЦ 3: Подобряване на съгласуваността със свързаните области на статистиката	+	++	++
	Въздействие върху основните права на човека, включително насърчаване на равенството	+	+	++
	Социално въздействие	+	++	++
	Цели на ООН за устойчиво развитие	0	+	++

Съгласуваност с общите цели на политиката на ЕС (-- до ++)	Съгласуваност	-	+	+
Ефикасност (-- до ++)	Ефикасност	0	++	+

Мониторинг и оценка

Изпълнението на новата рамка за ЛМВ ще бъде обект на мониторинг и оценка, като се използват оперативните цели, определени за всяка от специфичните цели. За да се постигне това, бяха разработени 20 показателя за мониторинг и временни цели. Първата оценка, с която ще приключи етапът на изпълнение, е планирана в рамките на три до пет години след влизането в сила на новата правна рамка. След преминаването към етапа на прилагане функционирането и въздействието на законодателството ще се оценява редовно на всеки три до пет години.